

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

**Факультет іноземної філології
Кафедра прикладної лінгвістики**

СИЛАБУС

**УКРАЇНА І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: ПОЛІТИКА, КУЛЬТУРА,
МОВА, ІСТОРІЯ**

підготовки	Бакалавра
спеціальності	035 Філологія
освітньо-професійної програми	Мова і література (англійська). Переклад Мова і література (німецька). Переклад Мова і література (французька). Переклад Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика Середня освіта. Англійська мова Середня освіта. Німецька мова
форма навчання	Денна, заочна
курс	1-й
семестр	I

Силабус дисципліни «УКРАЇНА І ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ: ПОЛІТИКА, КУЛЬТУРА, МОВА, ІСТОРІЯ» підготовки бакалавра, галузі знань 03 Гуманітарні науки, спеціальності 035 Філологія, за освітньо-професійною програмою Прикладна лінгвістика. Переклад і комп'ютерна лінгвістика.

Розробник: доктор філологічних наук, професор кафедри прикладної лінгвістики Біскуб І.П.

Силабус затверджено на засіданні кафедри прикладної лінгвістики
протокол № 1 від 31.08.2021 р.

Завідувач кафедри: Біскуб І. П.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання		
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика Бакалавр	Циклу професійної підготовки Рік навчання 1-й Семестр 1-ий Лекції 18 год. Практичні (семінарські) 28 год. Консультації 6 год. Самостійна робота 38 год. Форма контролю: екзамен
ІНДЗ: <u>передбачено</u>		
Мова навчання		Українська, англійська

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання		
Кількість годин/кредитів 90 год. / 3 кредити	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Прикладна лінгвістика Бакалавр	Циклу професійної підготовки Рік навчання 1-й Семестр 1-ий Лекції 8 год. Практичні (семінарські) 6 год. Самостійна робота 64 год. Консультації 12 год.. Форма контролю: екзамен
ІНДЗ: передбачено		
Мова навчання		Українська, англійська

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Біскуб Ірина Павлівна
Науковий ступінь	доктор філологічних наук
Вчене звання	Професор
Посада	Професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики
Контактна інформація	м. т. (066)1891014 ibiskub@vnu.edu.ua
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi (посилання на електронний розклад) Заняття за розкладом. Консультації: в день проведення лекцій/ семінарських занять (за попередньою домовленістю).

III. Опис дисципліни

1. Анонтація курсу. Євроінтеграційний курс України, покладений в основу зовнішньої та внутрішньої політики України, вимагає поглибленої уваги у системі підготовки студентів у закладах вищої освіти. Освітня компонента 1 (ОК 1) була уведена до навчального плану за результатами опитування студентів після упровадження модуля Жана Моне «Мовна політика ЄС». Студенти факультету іноземної філології потребують сучасних знань щодо культурних, політичних, історичних та мовних зв'язків України та Європейського Союзу. Перелік тем навчального курсу сконцентрований навколо формування навичок для усвідомлення цінностей вільного громадянського суспільства, верховенства права, реалізації прав і свобод людини. Буде також запропонований огляд та ретельний аналіз основних векторів євроінтеграції України з урахуванням важливої ролі іноземних мов у цьому процесі, усвідомлення важливості філологічних знань загалом та володіння іноземними мовами зокрема у розбудові України та її цілеспрямованому русі до ЄС. **Предмет** курсу – культурні, політичні, історичні та мовні зв'язки України та Європейського Союзу, розуміння і повага до мовного і культурного розмаїття, формування демократичних цінностей.

2. Пререквізити й постреквізити. Теоретичне та практичне підґрунтя курсу «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» утворюють базові знання, отримані з курсу «Історія України» у середній школі та під час підготовки до ЗНО із цього предмету, а також рівень володіння іноземними мовами (англійською або німецькою та французькою) на рівні A2. До постреквізитів курсу належать «Англійська (німецька, французька) мова», ВД «Професійна діяльність та працевлаштування фахівця-філолога», «Теорія і практика перекладу».

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Метою викладання навчальної дисципліни «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» є формування в студентів системи знань і вмінь, скерованих на розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем в галузі філології, що передбачає застосування культурологічних, історичних, політичних та філологічних знань.

До основних **завдань** належать:

1. ознайомити студентів з історією, передумовами виникнення та основними етапами формування Європейського союзу;
2. окреслити основні фактори успішної багатокультурної та багатомовної політики ЄС;
3. встановити історичні, культурні, політичні та мовні зв'язки України та Європейського Союзу;

4. визначити місце та роль іноземних мов у формуванні громадянського суспільства, забезпечення основних прав і свобод особистості;
5. сформувати у студентів повагу до загальнолюдських та Європейських цінностей, здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства.

4. Результати навчання (компетентності). Опанувавши курс «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» студенти здобудуть такі загальні компетентності:

- ✓ здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі, пов'язані з усвідомленням місця і ролі України на шляху до Євроінтеграції, подальшого працевлаштування та особистісного зростання (**ПК**);
- ✓ здатність реалізувати свої громадянські права і обов'язки як члена суспільства (**ЗК1**);
- ✓ здатність усвідомлювати Європейські історичні, культурні цінності та необхідність розвитку України відповідно до Європейських орієнтирів (**ЗК2**);
- ✓ здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення українського суспільства на основі розуміння історії Європейського Союзу та формування зв'язків України та ЄС (**ЗК2**);
- ✓ здатність поважати історичні, політичні, багатокультурні, багатомовні аспекти розвитку України та Європейського Союзу;
- ✓ здатність бути критичним і самокритичним в оцінці політичної, історичної, культурної ситуації в Україні та світі (**ЗК 4**);
- ✓ здатність оволодівати сучасними знаннями про розвиток євроінтеграційних процесів в Україні (**ЗК5**);
- ✓ здатність до пошуку інформації у відкритих та спеціалізованих електронних джерелах України та ЄС (**ЗК6**);
- ✓ здатність працювати у проектних групах (**ЗК8**);
- ✓ здатність до абстрактного мислення, узагальнення тенденцій розвитку зв'язків України та ЄС (**ЗК 10**).

Очікувані програмні результати навчання. Студенти, які прослухали курс «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія», здатні:

- ✓ вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації (**ПРН 1**);
- ✓ ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних

баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (**ПРН 2**);

- ✓ організовувати процес свого навчання й самоосвіти (**ПРН 3**);
- ✓ розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства (**ПРН 4**);
- ✓ співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо (**ПРН 5**);
- ✓ використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності (**ПРН 6**);
- ✓ характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію (**ПРН 9**);
- ✓ знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності (**ПРН 10**).

IV. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.

Таблиця 3 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Україна і Європейський Союз: політика, історія							
Тема 1. AL: Угода про асоціацію між Європейським Союзом (ЄС) і Україною		2	2		4	1	3
Тема 2. Історія створення Європейського Союзу		2	2		4		3
Тема 3. Етапи розширення ЄС		2	4		4	1	6
Тема 4. Основні інститути ЄС. Географія та демографія ЄС.		2	4		4	1	6
Тема 5. Правові механізми ЄС. Захист прав людини. Правове регулювання відносин України з Європейським союзом.		2	4		4	1	6
Разом за модулем 1		10	16		20	4	24
Змістовий модуль 2.							
Україна і Європейський Союз: міжкультурні та міжмовні зв'язки							
Тема 6. Мовна політика ЄС		2	2		4		2
Тема 7. Мажоритарні, міноритарні та регіональні мови в ЄС. Мовна освіта в Україні та ЄС.		2	4		4	1	6

Тема 8. Освітні та культурні проекти ЄС. Еразмус +		2	4		4	1	6
Тема 9. Комунікативна стратегія ЄС. Е-демократія в Україні та ЄС.		2	2		6		2
Разом за модулем 2		8	12		18	2	16
Разом протягом семестру		18	28		38	6	40
Види підсумкових робіт							Бал
IНДЗ							20
Екзаменаційна контрольна робота							20
Усний екзамен							20
Усього	90	18	28	-	38	6	100

Таблиця 3а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Україна і Європейський Союз: політика, історія							
Тема 1. AL: Угода про асоціацію між Європейським Союзом (ЄС) і Україною		1			7	1	
Тема 2. Історія створення Європейського Союзу		1	2		7	1	10
Тема 3. Етапи розширення ЄС		1			7	1	
Тема 4. Основні інститути ЄС. Географія та демографія ЄС.		1			7	1	
Тема 5. Правові механізми ЄС. Захист прав людини. Правове регулювання відносин України з Європейським союзом.					7	1	
Разом за модулем 1		4	2		35	5	10
Змістовий модуль 2.							
Україна і Європейський Союз: міжкультурні та міжмовні зв'язки							
Тема 6. Мовна політика ЄС		1			7	2	
Тема 7. Мажоритарні, міноритарні та регіональні мови в ЄС. Мовна освіта в Україні та ЄС.		1	2		7	2	10
Тема 8. Освітні та культурні проекти ЄС. Еразмус +		1	2		7	2	20
Тема 9. Комунікативна стратегія ЄС. Е-демократія в Україні та ЄС.		1			8	1	
Разом за модулем 2		4	4		29	7	30
Разом протягом семестру		8	6		64	12	40

Види підсумкових робіт							Бал
ІНДЗ							20
Екзаменаційна контрольна робота							20
Усний екзамен							20
Усього	90	18	28	-	64	12	100

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ.

Таблиця 4

Тема	Кількість Годин		Питання для самостійного опрацювання
	денна форма	заочна форма	
Тема 1. AL: Угода про асоціацію між Європейським Союзом (ЄС) і Україною	4	7	Політичні та економічні аспекти Угоди про асоціацію Україна-ЄС
Тема 2. Історія створення Європейського Союзу	4	7	Вплив I та II світових війон на утворення ЄС
Тема 3. Етапи розширення ЄС	4	7	Роль України у розширенні ЄС
Тема 4. Основні інститути ЄС. Географія та демографія ЄС.	4	7	Демографічні проблеми ЄС
Тема 5. Правові механізми ЄС. Захист прав людини. Правове регулювання відносин України з Європейським союзом.	4	7	Європейський суд з прав людини
Тема 6. Мовна політика ЄС	4	7	Мовна політика у резолюціях Європарламенту.
Тема 7. Мажоритарні, міноритарні та регіональні мови в ЄС. Мовна освіта в Україні та ЄС.	4	7	Рамка CEFR та рівні володіння мовою
Тема 8. Освітні та культурні проекти ЄС. Еразмус +	4	7	Skills Panorama та перспективи працевлаштування в країнах ЄС та Україні
Тема 9. Комунікативна стратегія ЄС. Е-демократія в Україні та ЄС.	6	8	Е-комунікація в Україні та ЄС
Разом:	38	64	

VI. Політика оцінювання

Розподіл балів та критерії оцінювання

Під час вивчення курсу «Україна і Європейський Союз: політика, культура, мова, історія» студент виконує такі види робіт: вивчення

теоретичного й практичного матеріалу (на практичних заняттях та самостійно, уключно з підготовкою індивідуального завдання), написання тестів. Повноцінне засвоєння курсу передбачає відвідування лекцій, індивідуальне опрацювання літературних джерел відповідно до тематики семінарських занять; підготовку презентацій.

Для підготовки індивідуального науково-дослідного завдання на тему «Політичні (історичні, економічні, мовні, культурні) вектори взаємодії України ЄС» студенти проводять опитування на актуальні теми та представляють власні дослідження, виконані у формі проектів (20 балів).

За умови участі студентів у навчанні з елементами *дуальної освіти* передбачено можливість самостійного опрацювання студентами матеріалів начальних занять протягом одного дня на тиждень та зарахування їх результатів до загальної кількості балів поточного контролю.

Студентам можуть бути зараховані результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті (професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн-освіта, стажування). Процес зарахування врегульований [Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті ВНУ імені Лесі Українки](#). Згідно встановленого порядку можуть бути визнані результати навчання, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають одному заліковому модулю в цілому (але не більше 6 кредитів за навчальний рік), або окремому змістовому модулю, темі (темам), які передбачені силабусом.

Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО (див. [Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки](#), пункт 5 «ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТІВ У НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ»).

Відвідування лекцій. Відвідування лекцій – обов'язкове.

Відвідування практичних. Кожне практичне заняття оцінюється окремо, тому відвідування усіх практичних – обов'язкове. Втрачені через відсутність студента бали – не відпрацьовуються, за винятком, якщо заняття було пропущене через поважну причину, підтверджену документально.

Несвоєчасне виконання завдання.

Студент, що з певних причин не відвідує лекції, зобов'язаний аргументувати свою відсутність. Якщо студент відсутній на практичному занятті з поважної причини, відпрацювання здійснюється під час індивідуально узгодженої консультації.

Відсутність студента на тестових видах роботи оцінюється в «0» балів. Повторне написання тестів можливе лише за наявності офіційного документу, який підтверджує причину відсутності студента.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Студенти мають можливість порушити будь-яке питання, яке стосується процедури проведення чи оцінювання контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами у ЗВО.

Дотримання правил навчальної етики та академічної добросусідності:

Учасник освітнього процесу повинен виявляти толерантність і дотримуватися етичних норм та правил поведінки під час спілкування з іншими студентами та викладачем, сумлінно виконувати покладені на нього обов'язки, прагнути до особистісного й професійного зростання та уникати будь-яких виявів неправдивості, що порушують наукову етику й виражают неповагу до чужих інтелектуальних надбань (див. положення про запобігання академічному плагіату: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>).

Дотримання академічної добросусідності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Із загальними зasadами, цінностями, принципами та правилами етичної поведінки учасників освітнього процесу, якими вони повинні керуватися у своїй діяльності, можна ознайомитися у [Кодексі академічної добросусідності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Студент допускається до складання екзамену з дисципліни за умови виконання усіх видів завдань, передбачених силабусом навчальної дисципліни.

У разі отримання незадовільної оцінки під час складання екзамену студенту надається можливість повторного складання в терміни, визначені розкладом екзаменаційної сесії.

VII. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Підсумковий контроль у 1 семестрі здійснюється у формі екзамену. Сумарна кількість балів, яку студент отримує під час засвоєння курсу та під час екзамену (з можливістю повторного складання). Дисципліна складається з трьох змістових модулів; її вивчення передбачає виконання ІНДЗ. Підсумкова оцінка за 100-балльною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. Поточне оцінювання змістових модулів (максимум 40 балів);
2. Індивідуальне завдання (максимум 20 балів);
3. Екзаменаційна контрольна робота (максимум 20 балів);
4. Усний екзамен (максимум 20 балів).

Викладач залишає за собою право заохотити студентів додатковими балами (до 5 балів) за участь у різних видах наукової та навчальної діяльності, що передбачає використання професійних навичок, дотичних до курсу (участь у діяльності проблемної групи, публікація статей і тез доповідей, виступи на конференціях тощо).

Підсумкову оцінку за національною шкалою буде внесено в залікову відомість.

Шкала оцінювання

Таблиця 5

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Біскуб І. П., Данильчук А. Л., Макарук Л. Л. Філософія, суспільство, мова : монографія. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 224 с.
2. Європейське право: право Європейського союзу : підручник. К. : Ін Юре, 2015.
3. Конституційні акти Європейського Союзу (в редакції Лісабонського договору) / пер. Г. Друzenka та С. Друzenko. К. : K.I.C., 2010.

4. Копійка В. В. Європейський Союз: історія і засади функціонування. К. : Знання, 2009. 751 с.
5. Мудрий Я. Словник-довідник термінів з європейської інтеграції. К. : Міленіум, 2009. 588 с.
6. Поглиблення відносин між ЄС та Україною Що, чому і як? / за ред. Майкла Емерсона і Вероніки Мовчан. Київ, Брюссель: Центр європейських політичних досліджень (CEPS), Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (ІЕД). 2016. 267 с.
7. Програма інтеграції України до Європейського Союзу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=n0001100-00#Text>.
8. Прокопенко Л. Л. П 80 Інституційна система ЄС : навч. посіб. / Л.Л. Прокопенко, О. М. Рудік, Н. М. Рудік. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. – 220 с.
9. Рудік О. М. Вироблення політики та ухвалення рішень в ЄС : навч. посіб. К. : Міленіум, 2009. 278 с.
10. About Multilingualism Policy. URL:
https://ec.europa.eu/education/policies/multilingualism/about-multilingualism-policy_en.
11. An official website of the European Union. URL: <https://ec.europa.eu/>
12. Erasmus+, Capacity building in higher education (CBHE) action. Survey report : impact of COVID-19 on the implementation of Erasmus+ CBHE projects. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/5af085cb-d952-11eb-895a-01aa75ed71a1/language-en>.

Додаткова література

13. EU Publications. URL: <https://op.europa.eu/en/web/general-publications/publications?fbclid=IwAR2GtSrRofeUez3WepCC6nYqnVhOjP1U5uXkloJvKSAL1Lv-XJfxap1BNho>.
14. European Union Language Policy. Jean Monnet Module. URL: <https://all.vnu.edu.ua/nauka/jean-monnet-project>.
15. Hix S. The Political System of the European Union. London : Palgrave Macmillan ; 3rd edition edition, 2011. 448 p.
16. How the European Union works: Your guide to the EU institutions. Luxembourg : Publications Office of the European Union, 2012. 40 p.
17. Jacobs F. The European Parliament. London : John Harper Publishing, 2016. 512 p.
18. Linguistic Diversity. URL: https://ec.europa.eu/education/policies/linguistic-diversity_en.
19. McCormick J. Understanding the European Union : A Concise Introduction. London : MacMillan Education UK, 2017. 252 p.

